info@payamdaily.ir
نخستین روزنامه صبح البرز
پیام آشنا
شماره ۲۸۱۹
یکشنبه / ۲۶ امرداد / ۱۴۰۴
۲۳ / صفر / ۱۴۴۷
17 / August / 2025
صاحب امتیاز: موسسه همگامان اندیشه زمان
مدیرمسئول: محمود حیدری سردبیر: باهره حیدری
نشانی: کرج، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، جنب کانون کارشناسان رسمی دادگستری
تلفن: ۳۲۵۴۳۸۳۸-۳۲۵۴۴۴۴۴-۰۲۶ فکس: ۳۲۵۳۰۱۰۱
امتیاز در طرح ارزیابی کیفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی: ۶۷/۸۰
چاپ: کارگر

امروز با حافظ

شبانِ وادیِ ایمن گَهی رسد به مراد
که چند سال به جان، خدمتِ شُعیب کند
ز دیده خون بِچِکانَد فسانه حافظ
چو یادِ وقتِ زمانِ شَباب و شیب کُنَد

به پای ساز تو از ذوق عرش کردم سیر
که روز وصل تو کم نیست از شب معراج
شهریار

اوقات شرعی

اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب
۰۳:۵۵	۰۵:۲۷	۱۲:۰۹	۱۸:۵۲	۱۹:۱۱

برگه

بزرگسالی و پختگی زمانی اتفاق می‌افتد که فرد درمی‌یابد، بهتر است به‌خاطر دلیلی درست رنج بکشد، تا به‌خاطر دلیلی اشتباه لذت ببرد...
مارک منسن

برش

هر مکمل بنزین چند؟

استفاده از مکمل بنزین در حالی توسط برخی اپراتورهای جایگاه‌های سوخت در استان تهران اجباری شده است که ۲۵۰ هزار تومان مبلغ اضافی از رانندگان برای این مکمل‌ها مطالبه می‌کنند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، مدتی است، گزارش‌هایی از اجبار رانندگان به استفاده از مکمل‌های سوختی در برخی اپراتورهای جایگاه‌های سوخت استان تهران، موجی از نارضایتی و اعتراض را در میان شهروندان به راه انداخته است.
این اقدام، که به گفته برخی اپراتورهای جایگاه‌ها برای بهبود عملکرد خودروها و کاهش آلودگی هوا انجام می‌شود، به دلیل نبود شفافیت و افزایش هزینه‌های غیرمتنظره، با انتقادهای گسترده‌ای روبرو شده است.
رانندگان می گویند بدون رضایت آن‌ها، مکمل‌های گران‌قیمت به باک بنزین خودروهایشان اضافه شده و آن‌ها مجبور به پرداخت هزینه‌های اضافی شده‌اند.
این مسئله زمانی برجسته شد، که گزارش‌هایی از تجربه‌های ناخوشایند رانندگان در شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است. یکی از رانندگان در این رابطه گفت: در یکی از جایگاه‌های سوخت پردیس در شمال شرق تهران، بدون اطلاع قبلی، مکمل سوختی به باک خودرویش اضافه شده است.
او گفت: فقط لحظه‌ای برای کشیدن کارت از خودرو دور شدم، اما وقتی برگشتم، متوجه شدم که جایگاه‌دار مکمل ریخته و حالا باید ۲۵۰ هزار تومان اضافه پرداخت کنم.
این راننده می‌گوید، وقتی اعتراض کردم، جایگاه‌دار با لحنی قاطع پاسخ داده که این مکمل برای بهبود عملکرد موتور ضروری بوده است.

اصرار فراوان برای فروش مکمل
در یکی از این موارد، راننده‌ای به نام احمد، گفت: من به جایگاه‌دار گفتم که ماشینم را تازه سرویس کرده‌ام و نیازی به مکمل ندارم، اما او برای اینکه اجازه دهد، از کارت سوخت جایگاه استفاده کنم اصرار داشت، تا مکمل داخل باک بریزد.
احمد افزود: جایگاه‌دار ادعا کرده موتور خودروی او به دلیل جرم گرفتگی دچار مشکل شده و مکمل برای رفع این مسئله لازم بوده است. این گونه پاسخ‌ها، که اغلب با لحنی حق‌به‌جانب همراه است، به خشم و سردرگمی رانندگان دامن زده است.
راننده دیگری در قرچک می گوید: زمانی در مسیر به سمت تهران مجبور به زدن بنزین بودم، اما در جایگاه سوخت با اصرار فراوان اپراتور برای استفاده از مکمل مواجه شدم و در نهایت هم وقتی با مخالفت من مواجه شد، شروع به استفاده از کلماتی مانند «خسیس» و... کرد، واقعاً این وضع باید اصلاح شود.
این موضوع تنها به یک یا دو جایگاه محدود نمی‌شود. گزارش‌های مشابهی از نقاط مختلف استان تهران، به گوش می‌رسد و رانندگان معتقدند که این اقدام به نوعی تحمیل هزینه‌های اضافی است و برخی اپراتورهای جایگاه‌های سوخت از عدم آگاهی مشتریان سوءاستفاده می‌کنند.
یکی از رانندگان دیگر گفت: وقتی اعتراض کردم، گفتند مکمل از بنزین جدایی‌پذیر نیست و نمی‌شود آن را از باک خارج کرد. این یعنی یا باید پول بدهم یا دعوا راه بیندازم.

بنزین توزیع شده در جایگاه‌های سوخت نیازی به مکمل ندارد
یک مقام مسئول در شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در استان تهران، این موضوع را تأیید کرد اما تأکید گفت: استفاده از مکمل‌های سوختی در جایگاه‌ها اجباری نیست.
وی افزود: بنزین توزیع شده در جایگاه‌های سوخت استان تهران نیازی به هیچ گونه مکمل یا افزودنی ندارد و عرضه هرگونه مکمل در جایگاه‌ها مجاز نیست.
با این حال، این مقام مسئول توضیح نداد، که چه سازوکاری برای نظارت بر جایگاه‌ها و جلوگیری از این تخلفات وجود دارد.
کارشناسان صنعت خودرو نظرات متفاوتی درباره استفاده از مکمل‌های سوختی دارند. برخی معتقدند که این مکمل‌ها، مانند اکتان‌افزا یا انژکتورشور، در صورت استفاده درست می‌توانند به بهبود عملکرد موتور و کاهش رسوبات کمک کنند، به‌ویژه در خودروهایی با موتورهای قدیمی‌تر. اما دیگران هشدار می‌دهند که استفاده بی‌رویه یا غیرضروری از این مواد می‌تواند به موتور خودرو آسیب برساند یا هزینه‌های غیرضروری به رانندگان تحمیل کند.
یک مکانیک خودرو در تهران گفت: بسیاری از خودروها نیازی به این مکمل‌ها ندارند و جایگاه‌داران نباید خودسرانه تصمیم بگیرند.

شهروندان تهرانی خواستار نظارت دقیق‌تر بر عملکرد جایگاه‌های سوخت شده‌اند
این اتفاق در حالی بسیاری از جایگاه‌های سوخت استان تهران رخ می‌دهد، که تهران با مشکلات متعددی در حوزه سوخت و محیط زیست دست‌وپنجه نرم می‌کند.
آلودگی هوای پایتخت، که به‌ویژه در فصول سرد تشدید می‌شود، مقامات را به جست‌وجوی راهکارهایی برای کاهش آلایندگی واداشته است و در این میان افزودن مکمل‌های سوختی بدون نظارت مراجع رسمی می‌تواند به این مشکلات دامن بزند.
شهروندان تهرانی خواستار نظارت دقیق‌تر بر عملکرد جایگاه‌های سوخت شده‌اند. یکی از رانندگان معترض در ورامین گفت: اگر این مکمل‌ها واقعاً ضروری است، چرا از قبل به ما اطلاع نمی‌دهند؟ چرا قیمت‌ها شفاف نیست و چرا نمی‌توانیم خودمان انتخاب کنیم و چرا هیچ مرجع رسمی به برند و اصالت این مکمل‌ها نظارتی ندارد.
این پرسش‌ها نشان‌دهنده شکاف میان ادعاهای جایگاه‌داران و انتظارات مشتریان است.
در حالی که هزینه‌های زندگی در استان تهران رو به افزایش است، تحمیل هزینه‌های غیرمتنظره مانند مکمل‌های سوختی می‌تواند فشار بیشتری بر شهروندان وارد کند. انتظار می‌رود مقامات مسئول با بررسی این موضوع، گام‌های مؤثری برای جلب اعتماد عمومی و جلوگیری از تکرار چنین حوادثی بردارند.

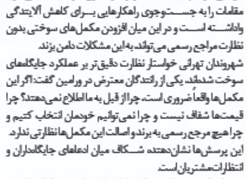

گزارش روز

در سفر عارف به قرقیزستان چه گذشت؟

معاون اول رئیس جمهور پنجشنبه هفته گذشته در صدر هیاتی به قرقیزستان رفت و علاوه بر سخنرانی در نشست نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا با برخی مقامات ارشد این کشور دیدار و گفت‌وگو کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، نشست نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا روز جمعه ۲۵ مرداد ۱۴۰۴ با حضور کشورهای عضو این اتحادیه در چوپون آتا برگزار شد سال گذشته جمهوری اسلامی ایران با تایید سران پنج کشور عضو این اتحادیه به عضویت ناظر اتحادیه اقتصادی اوراسیا درآمد و محمدرضا عارف امسال همراه با وزیر صنعت، معدن و تجارت، دبیر هیات دولت و جمعی از مقامات ارشد دولتی عصر پنجشنبه ۲۳ مرداد ۱۴۰۴ به وقت محلی وارد فرودگاه بین المللی استیک کول در شهر «چولپون آتا» شد تا در این اجلاس شرکت کند.
منطقه اوراسیا یکی از اولویت‌های جمهوری اسلامی ایران به دلیل ویژگی‌های منطقه، حوزه تمدنی مشترک فرهنگی و تاریخی و روابط دیرینه با این منطقه است و با توجه به اینکه توسعه روابط با کشورهای همسایه به ویژه اوراسیا جز اولویت‌های ایران به ویژه در دولت چهاردهم بوده است، سفر محمدرضا عارف در ۲۳ مرداد ۱۴۰۴ به قرقیزستان در این راستا بوده است.
اشتراکات فراوان فرهنگی و تاریخی ایران با کشورهای منطقه و اتحادیه اوراسیا ایجاب می‌کند سطح روابط در همه زمینه‌ها بالا رود و معاون اول رئیس‌جمهور می گوید که «روند توسعه همکاری‌های جمهوری اسلامی ایران با اتحادیه اوراسیا در یک سال گذشته خوب و رو به رشد بوده است»؛ از جمله این‌که همچنین قانون تجارت آزاد با اوراسیا نهایی شد و بر روی مبادلات مرزی، ترانزیتی و لجستیکی همکاری‌های ایران با این اتحادیه رو به گسترش است.
نشست نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا سالانه برگزار و عملکرد سال گذشته این کشورها مرور و تلاش می‌شود سطح روابط افزایش یابد و سران کشورها گزارشی از نقطه نظرات خود را ارائه می‌کنند.
امسال قرقیزستان رئیس دوره این اتحادیه بود، بنابراین اجلاس در این کشور برگزار شد و جمهوری اسلامی ایران به عنوان ناظر شرکت داشت.
جمهوری اسلامی ایران پس از اجرایی شدن کامل موافقت نامه تجارت آزاد میان کشورمان و اتحادیه اقتصادی اوراسیا که ۸۷ درصد کل اقلام صادراتی ایران به این اتحادیه مشمول تعرفه صفر قرار می گیرد، با تلاش های دولت چهاردهم و در راستای راهبرد سیاست خارجی توسعه روابط با همسایگان و کشورهای منطقه و اسلامی، عضویت ناظر جمهوری اسلامی ایران در جریان اجلاس سران این اتحادیه در دی ماه ۱۴۰۳ در سن پترزبورگ روسیه به تصویب اعضا رسید.
عارف گفته است که راهبرد دولت چهاردهم مهیا کردن شرایط برای عضویت دائم جمهوری اسلامی ایران در اتحادیه اوراسیا است.
وی مذاکراتی با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا در حاشیه برگزاری این نشست داشت و درباره روند افزایش روابط دوجانبه و پیگیری توافقات در کنار بررسی مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی با توجه به اشتراکات ایران با این کشورها تبادل نظر کرد.

سخنرانی در نشست نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا
محمدرضا عارف معاون اول رئیس جمهور ظهر جمعه به وقت محلی در نشست نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا که در «چولپان آتا» جمهوری قرقیزستان برگزار شد، با اشاره به اجرای موافقتنامه تجارت آزاد میان جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و آمادگی برای توسعه همکاری‌ها در سایر حوزه‌های کلیدی بموازات اجرای این موافقتنامه تاکید کرد که جمهوری اسلامی ایران بر این باور است که اتحادیه اقتصادی اوراسیا می‌تواند پیشگام ایجاد یک اقتصادی منطقه ای باشد.

در حاشیه این سفر
میخائیل میشوستین، نخست وزیر روسیه با محمدرضا عارف، معاون رئیس جمهور ایران دیدار کرد.
معاون اول رئیس جمهور در بخشی از این دیدار با بیان این که «راهبرد جمهوری اسلامی ایران ایران عدم دخالت کشورها و نیروهای خارجی به ویژه در ژئوپلوتیک منطقه است»، تصریح کرد: شرایط منطقه ایجاب می کند که ایران و روسیه گفت و گوهای بیشتری داشته باشند که رایزنی‌های دیپلماتیک دو کشور در زمان جنگ ۱۲ روزه تحمیلی علیه ایران بسیار حائز اهمیت بود.
عارف هم‌چنین در دیدار با قاسم علی اف نخست وزیر قرقیزستان در حاشیه نشست نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا با اشاره به حملات رژیم صهیونیستی و آمریکا در اواسط مذاکرات غیر مستقیم ایران و آمریکا خاطرنشان کرد: تجاوز و حمله رژیم صهیونیستی و آمریکا به جمهوری اسلامی ایران، حقوق بین الملل و مقررات تامین امنیت تاسیسات صلح آمیز هسته‌ای را زیر پا گذاشته است و از مواضع قرقیزستان در محکومیت این حملات در چارچوب سازمان‌های مختلف و مهم منطقه‌ای قدردانی می‌کنیم.
وی در دیدار با صادر جباروف رئیس جمهور قرقیزستان هم بر تسهیل رفت و آمدهای اتباع دو کشور بویژه تجار، بخش خصوصی و فعالان اقتصادی تاکید کرد و گفت: عضویت ناظر جمهوری اسلامی ایران در اتحادیه اوراسیا و اجرایی شدن موافقتنامه تجارت آزاد به گسترش و تعمیق روابط ایران با کشورهای این اتحادیه کمک شایان توجهی می کند.

نتایج سفر
محمدرضا عارف عصر جمعه پس از بازگشت از قرقیزستان دستاوردهای سفرش را اینگونه تشریح کرد:
* در نشست نخست وزیران اتحادیه اوراسیا دیدگاه‌های جمهوری اسلامی ایران در خصوص مسائل منطقه‌ای و اقتصادی مطرح شد.
* برای مشارکت بهتر بخش خصوصی در زمینه لغو روادید مذاکراتی انجام شد و با کشورهایی که پرواز مستقیم نداریم رایزنی‌هایی در خصوص برقراری این پروازها انجام شد.
* در نشست نخست وزیران اتحادیه اوراسیا تهاجم و تجاوز رژیم صهیونیستی به جمهوری اسلامی ایران و جنایات این رژیم در غزه مطرح شد تا به اجماعی برای کمک به مردم مظلوم غزه برسیم.
* دیدارهای دوجانبه با سران ارشد کشورها پیرامون کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی و توسعه همکاری‌ها با ساز و کار توافقات دوجانبه و چند جانبه
* جلساتی با نخست وزیر روسیه و قرقیزستان و هم‌چنین رئیس جمهور قرقیزستان برای توسعه روابط دوجانبه، شناخت از امکانات یکدیگر و رسیدن به وضعیتی برای توسعه همکاری‌ها در قالب دوجانبه و منطقه‌ای.

مکث

نام جعلی محمدرضا پهلوی در آمریکا چه بود؟

لابی جمهوری خواهان آمریکایی و در راس آنها هنری کیسینجر وزیر خارجه سابق و دیوید راکفلر ثروتمند مشهور عرصه نفت جواب داد و شاه با نامی جعلی در آمریکا بستری شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از عصر ایران، اواخر مهرماه ۱۳۵۸ بود و محمد رضا پهلوی که بیماری سرطانش به شدت عود کرده بود در مکزیک به سر می‌برد ماه‌ها بود از بعد از فرارش از ایران، مترصد رفتن به ایالات متحده آمریکا بود گرچه تا آن زمان جیمی کارتر از پذیرفتن او در خاک آمریکا امتناع کرده بود ولی لابی جمهوری خواهان آمریکایی و در راس آنها هنری کیسینجر وزیر خارجه سابق و دیوید راکفلر بانکدار مشهور جواب داد و کارتر به بهانه درمان به محمدرضا پهلوی اجازه ورود به خاک آمریکا را داد.
او و خانواده‌اش به نیویورک رفتند و او در «نیویورک هاسپیتال/ مرکز کورنل» بستری شد اما نکته جالب در این مورد این است که برای جلوگیری از رسانه‌ای شدن حضور محمدرضا پهلوی در نیویورک برای او نام ساختگی و جعلی انتخاب کردند که عبارت بود از «دیوید نیوسام». البته خیلی زود حضور او در نیویورک رسانه‌ای شد و البته از آن جالبتر آن که دیوید نیوسام نام معاون وقت وزیر خارجه وقت آمریکا بود و این مسأله به شدت سوژه خنده و تعجب خبرنگاران و البته ناراحتی معاون وزیر خارجه شد.

برگرفته از کتاب
«نفت، پول، قدرت» برنده جایزه پولیتزر
نوشته: دانیل یرگین
مترجم: منوچهر غیبی

اشاره

چین چگونه می تواند آینده خاورمیانه را شکل دهد

«اهمیت فزاینده چین در امنیت منطقه‌ای اندکی پس از پایان «جنگ ۱۲ روزه» اخیر میان ایران و اسرائیل آشکار شد؛ زمانی که عزیز نصیرزاده، وزیر دفاع ایران، نخستین سفر رسمی خود به چین را انجام داد. او با حضور در نشست وزیران دفاع سازمان همکاری شانگهای (SCO) در شهر چینگدائو استان شاندونگ، ابراز امیدواری کرد که کشور میزبان «همچنان به دفاع از عدالت ادامه دهد.»

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، نشریه South China Morning Post در گزارشی با عنوان «چگونه چین می تواند آینده خاورمیانه را شکل دهد» نوشت: درگیری‌های جاری در خاورمیانه، از جمله فاجعه انسانی در غزه، بیش از هر زمان دیگری شکنندگی نظم بین‌المللی تحت رهبری آمریکا و استانداردهای دوگانه غرب را آشکار کرده است. دشوار بتوان اهمیت وخامت اوضاع را کمتر از آنچه هست بیان کرد؛ وضعیتی که ضرورت مداخله فوری جامعه جهانی را برجسته می‌سازد.
در ادامه این گزارش آمده است: بسیاری از پژوهشگران اسرائیلی، سازمان‌های حقوق بشری و رهبران سیاسی به‌طور علنی نسبت به وقوع جنایات بی‌سابقه هشدار داده‌اند. حتی ایهود اولمرت، نخست‌وزیر پیشین اسرائیل و عضو سابق حزب حاکم لیکود، نسبت به ارتکاب جنایات جنگی و «تبدیل غزه به منطقه‌ای دچار فاجعه انسانی» هشدار داده است.
در حالی‌که فلسطینیان با گرسنگی دست و پنجه نرم می‌کنند، کارشناسان نسبت به مرگ ده‌ها هزار غیرنظامی زنگ خطر را به صدا درآورده‌اند.
با این حال، ایالات متحده و قدرت‌های کلیدی اروپایی همچنان قاطعانه از اسرائیل حمایت می‌کنند و پس از حملات هولناک هفتم اکتبر بر حق «دفاع مشروع» آن پافشاری دارند. در همین حال، بیم‌ها از احتمال درگیری نظامی دوباره و ویرانگرتر میان اسرائیل و ایران افزایش یافته است؛ رخدادی که پیامدهای وخیمی برای امنیت منطقه و تأمین انرژی جهان به همراه خواهد داشت.
به بیان ساده، جهان به‌شدت در جست‌وجوی رهبری جایگزین برای پاسداشت یک نظم بین‌المللی مبتنی بر قواعد است. به‌طور کلی، چین در هیچ‌یک از منازعات خاورمیانه مداخله مستقیم نداشته است. در عوض، پکن اقدامات دولت‌های غربی را محکوم کرده و در عین حال از دیپلماسی حمایت کرده است. اما با توجه به شبکه عظیم نفوذ خود، ناشی از روابط رو به رشد تجاری و دفاعی با کشورهای کلیدی خاورمیانه و فراتر از آن، چین در موقعیتی منحصربه‌فرد قرار دارد تا از قدرت جهانی خود برای پیشبرد راه‌حلی سازنده‌تر استفاده کند؛ راه‌حلی که مانع از بروز جنگ‌های بزرگ شده و رنج انسانی را کاهش دهد.
به‌عنوان دومین قدرت اقتصادی و نظامی جهان و نیز شریک تجاری اصلی بسیاری از کشورها، چین در جایگاهی ممتاز برای ایفای نقشی حیاتی در سیاست جهانی قرار دارد. در حالی که غرب همواره از «نظم بین‌المللی مبتنی بر قواعد» سخن می‌گوید، خود آغازگر یا ناتوان از جلوگیری از چندین منازعه همزمان در خاورمیانه بوده است.
پس از دهه‌ها اعمال هژمونی جهانی، جایگاه ایالات متحده به دلیل سال‌ها استانداردهای دوگانه، نقض‌های مکرر حقوق بین‌الملل و حتی حملات مستقیم به نهادهای بین‌المللی به خطر افتاده است. افزون بر این، رویکرد اجبارگرایانه دولت دوم ترامپ در قبال متحدان از جمله مطالبه افزایش سهم هزینه‌های دفاعی از اعضای ناتو و اعمال تعرفه‌های سنگین علیه شرکای نزدیک در آسیا و اروپا، بیش از پیش قدرت نرم آمریکا را فرسوده است.
یک نظرسنجی اخیر مرکز پژوهشی پیو نشان داده است که چین حتی در میان متحدان آمریکا همچون یونان، ترکیه، مکزیک، کنیا، اندونزی، نیجریه و آفریقای جنوبی، از محبوبیت بیشتری نسبت به ایالات متحده برخوردار است. در کشورهای غربی مانند کانادا، آلمان، فرانسه، هلند، سوئد و ایتالیا نیز میزان محبوبیت چین و آمریکا تقریباً در یک سطح قرار دارد.

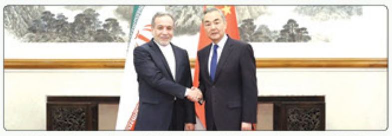

در میان افزایش نفوذ خود، پکن ابتکار «امنیت جهانی» را آغاز کرده است. همانند «ابتکار توسعه جهانی» و «ابتکار تمدن جهانی»، این طرح نیز با هدف تثبیت جایگاه چین به‌عنوان ستون اصلی یک نظم جهانی پساآمریکایی طراحی شده است.
اگرچه خاورمیانه در همسایگی مستقیم چین قرار ندارد، اما به دلیل وابستگی فزاینده به واردات انرژی از کشورهای منطقه که نزدیک به نیمی از کل واردات انرژی چین را تشکیل می‌دهد، نگرانی‌های مشترک درباره افراط‌گرایی و ضرورت مقابله با چرخش استراتژیک آمریکا به سوی آسیا، به محور سیاست خارجی پکن بدل شده است.
تحت راهبرد «حرکت به غرب»، چین تلاش کرده است با استفاده از سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی، توافق‌های تجاری، قراردادهای دفاعی و به‌ویژه بهره‌گیری از احساسات فزاینده ضدغربی، عمق استراتژیک خود را در خاورمیانه گسترش دهد. نقش چین در عادی‌سازی روابط میان ایران و عربستان سعودی و همچنین میزبانی اخیر از جناح‌های رقیب رهبری فلسطین، امیدها به ایفای نقشی فعال‌تر از سوی پکن در منطقه را تقویت کرده است.
اهمیت فزاینده چین در امنیت منطقه‌ای اندکی پس از پایان «جنگ ۱۲ روزه» اخیر میان ایران و اسرائیل آشکار شد؛ زمانی که عزیز نصیرزاده، وزیر دفاع ایران، نخستین سفر رسمی خود به چین را انجام داد. او با حضور در نشست وزیران دفاع سازمان همکاری شانگهای (SCO) در شهر چینگدائو استان شاندونگ، ابراز امیدواری کرد که کشور میزبان «همچنان به دفاع از عدالت ادامه دهد و نقش پررنگ‌تری در حفظ آتش‌بس کنونی و کاهش تنش‌های منطقه‌ای ایفا کند».
چین می‌تواند در جبهه‌های متعدد نفوذی سازنده اعمال کند. به‌عنوان عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل و یکی از رهبران نهادهایی همچون سازمان همکاری شانگهای و بریکس، پکن در حال بسیج کشورهای جنوب جهانی به سوی نظمی پساآمریکایی است. چین می‌تواند حمایت جهانی از راه‌حل دو دولتی، مبتنی بر حقوق بین‌الملل و تضمین‌کننده کرامت و حاکمیت هم فلسطینیان و هم اسرائیلی‌ها را سامان دهد و حفظ کند. پکن به‌طور قاطع با اشغال غزه توسط اسرائیل مخالفت کرده است؛ به‌طوری که فو کونگ، سفیر چین در سازمان ملل، اخیراً خواستار برقراری فوری آتش‌بس و آزادی گروگان‌ها شد.
چین می‌تواند با قدرت‌های منطقه‌ای از جمله ترکیه، ایران و کشورهای برجسته عرب همکاری کند تا آتش‌بسی پایدار برقرار و حفظ شود و با توجه به توان اقتصادی خود، چین می‌تواند نقشی محوری در بازسازی و احیای پساجنگ ایفا کند تا یک دولت فلسطینی باثبات و عملی شکل گیرد. علاوه بر این، چین قادر است به‌عنوان بخشی از یک نقشه راه بلندمدت برای جلوگیری از جنگ‌های بزرگ منطقه‌ای، میانجی‌گر تنش‌زدایی پایدارتر میان ایران و آمریکا باشد.
پکن، در نهایت، از اهرم‌های قابل‌توجهی برخوردار است؛ چرا که می‌تواند مانع از تصویب تحریم‌های سازمان ملل شود، بخش عمده‌ای از نفت صادراتی ایران را خریداری می‌کند و در صورت تصمیم به فروش تجهیزات نظامی به ایران، احتمالاً کلید بازگرداندن موازنه قدرت در خاورمیانه را در دست دارد.
منافع ملی چین، یعنی ثبات تأمین انرژی از خاورمیانه و نگرانی از افراط‌گرایی مذهبی در معرض خطر است. پس از ایفای نقشی عمدتاً بازرگانی در خاورمیانه، اکنون چین فرصت دارد تا به شکلی سازنده آینده یکی از مهم‌ترین و در عین حال پرآسیب‌ترین مناطق جهان را رقم بزند.

یادداشت اختصاصی

آقای سخنگو، سهوا اشتباه کردند!

مهراب رجبی

جناب آقای بقائی هامانه سخنگوی محترم وزارت امور خارجه کشورمان در مصاحبه مطبوعاتی هفته اخیر خود، طول مرزهای ایران را حدود شش هزار کیلومتر عنوان کردند که متاسفانه -والبته بالاطمینان می گویم به طور سهوی- حدود دو هزار و پانصد کیلومتر، کمتر از اندازه حقیقی بیان کردند!؟ از آنجا که ممکن است این اشتباه غیر عمد، دستاویزی در دست دیگر کشورها و همچنین بازیگران منطقه ای و جهانی و به ویژه همسایگانمان قرار گیرد، لازم -بلکه واجب- می دانم به تصحیح این رقم بپردازم.
طول مرزهای (خاکی و آبی) کشورمان -جمهوری اسلامی ایران- حدود هشت هزار و پانصد کیلومتر می باشد که در این آمار، طول جزایر واقع شده، به ویژه در خلیج فارس و دریای عمان، لحاظ نگردیده است.
این بنده در سال ۱۳۸۵ که کارشناس اداره مرزی و حقوقی وزارت خارجه بودم، اقدام به انتشار جزوه ای با عنوان "ایران و مرزهایش" کردم. در این نوشته که در تمامی ادارات وزارت خارجه و برخی از وزارتخانه ها و سازمان‌های کشوری و لشکری توزیع شد- تقریبا به تفصیل و شاید در نوع خود برای اولین بار!؟- در خصوص مرزهای کشور سرفراز و باشکوهمان با همسایگان پانزده گانه پرداخته ام.
طولانی ترین مرز ما با کشور عراق -۱۴۵۰ کیلومتر و کوتاهترین مرزمان با کشور ارمنستان ۴۸ کیلومتر می باشد. اتفاقا این کوتاهترین مرز، که مردم ارمنستان از آن با عنوان "مرزهای امید" یاد می کنند از نظر: ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک و ژئواستراتژیک بسیار پر اهمیت می باشد.
در یادداشت پیشین خود با عنوان "زنگزور" که برادرانه توصیه می کنم هم جناب آقای سخنگو و هم به ویژه برادر ارجمندم جناب آقای دکتر عراقچی، نگاهی به آن بیندازند. علاوه بر اینکه از مرزهای امید با عناوین: "مرزهای تنفس" و "مرزهای مسیح" یاد کرده ام، به اختصار، به اهمیت - تقریبا حیاتی - این گلوگاه بسیار مهم، که به نوعی گرانیگاه و نقطه ثقل: غرب آسیا (خاورمیانه)، آسیای مرکزی، قفقاز جنوبی، آناتولی، خلیج فارس و حتی شمال آفریقا می باشد، پرداخته ام.
در دمندانه فرضیه ای مهم در روابط بین الملل که "در دل هر تهدیدی، فرصتی، نهفته است" را یادآور شده و تاکید می کنم با تجدید نظر در سیاست خارجی خود و اندکی تغییر مسیر، می توانیم -تا دیر نشده- این تهدید ویرانگر و شرم آور را تبدیل به فرصتی، شکوفا کننده و افتخار آفرین، تبدیل ساخت.
۱۴۰۴/۵/۲۱

دیدگاه

افزایش تراز قدرت با ظرفیت‌های نخبگانی

رهبر معظم انقلاب بارها به اهمیت و نقش پررنگ نخبگان در عرصه‌های دانش و فناوری اشاره کرده و شتاب لازم در این حوزه را وظیفه آنها دانسته‌اند. کارشناسان نیز معتقدند در این که نخبگان و صاحبان علم و فناوری می‌توانند با طرح‌ها و ایده‌های خود باعث ترقی و پیشرفت کشور شوند و آن را از گزند دشمن حفظ کنند شکی نیست؛ نخبگانی که در برهه‌های مختلف نشان داده‌اند تا پای جان برای پاسبانی از کشور خود مایه می‌گذارند و باعث سربلندی ایران می‌شوند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از جام‌جم آنلاین، در ادامه این مسائل را با مصطفی قانعی، دبیر ستاد زیست‌فناوری، سلامت و فناوری‌های پزشکی معاونت علمی ریاست جمهوری در میان گذاشته‌ایم. او معتقد است در کشورمان نخبگان زیادی هستند اما در این بین تعداد راهبرانی که بتوانند نخبگان را راهنمایی کنند اندک است.

رهبر معظم انقلاب چندی پیش به نقش نخبگان در توسعه دانش و فناوری اشاره کردند و شتاب لازم در آن را وظیفه آنها دانستند. به نظر شما این شتاب چگونه حاصل می‌شود؟
جنگ تحمیلی ۱۲ روزه نشان داد تاب‌آوری کشور مستلزم توسعه فناوری است به ویژه فناوری‌هایی که باعث حفظ قدرت و برتری می‌شود، به همین دلیل باید در این حوزه مجهز شد. دست برتر ایران در جنگ ۱۲ روزه با رژیم صهیونیستی نیز این بود که در حوزه مقابله نظامی از فناوری‌هایی استفاده کرد که به کمک و همت نخبگان تولید شده است؛ نخبگانی که عشق خدمت به کشور و فعالیت در این زمینه را دارند و معتقدند باید در این عرصه فعالیت کرد. البته در این مدت توانستیم ضعف‌های خودمان را هم بشناسیم و متوجه شویم در چه زمینه‌هایی ممکن است در برابر دشمن ضعف نشان دهیم. کارشناسان معتقدند باید با فناوری‌های پیشرفته و همچنین ارتقای آنها همواره آمادگی‌های لازم را داشته باشیم. در این میان، نقش نخبگان زمانی دارای اهمیت می‌شود که بدانند زمان جنگ و جهاد و به منظور حفظ کیان کشور، پا به چه حوزه‌ای بگذارند که با استفاده از ظرفیت‌های نخبگانی بتوانند تراز قدرت کشور را افزایش دهند.

مسئولان در این بین چه نقشی دارند و چگونه باید از نخبگان حمایت و بستر لازم برای حضور آنها را فراهم کنند؟
مسئولان باید بسترها و زمینه‌های لازم برای حضور نخبگان در عرصه‌های مختلف را مهیا کنند و به صورت هدایت شده، نیازهای اقتدارساز کشور را برآورده کنند؛ چون چنین مسائلی کار نخبگان نیست بلکه باید افرادی که دارای مسئولیت هستند و قدرت و ابزار مختلف را در اختیار دارند کمک کنند تا با استفاده از ابزارهای‌شان، نخبگان جذب شوند و به سمت و سویی سوق یابند تا کشور را در مواجهه با ناامنی‌ها حفظ کنند. اگر این دو مهم کنار همدیگر قرار بگیرند، قطعا کشور در مواجهه‌های بعدی مصون خواهد ماند؛ لازم به یادآوری است که جنگ تحمیلی ۱۲ روزه نیز آن را به تمام مسئولان ذی‌ربط ثابت کرد.

دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی، چه حمایتی در این حوزه می‌توانند از نخبگان به عمل آورند؟
اگر به خاطرات یکی از فرماندهان هوافضا که به شهادت رسیده است مراجعه کنید متوجه خواهید شد که ایشان گفته زمانی که در تنگنای مالی قرار گرفتم، زمین‌هایی را که مالکیتش را به عهده داشتم فروختم تا بتوانم هزینه تحصیلم را فراهم کنم؛ این به آن معناست که عزم فرمانده منجر به این شده است که در هر شرایطی برای حفظ جمعیت نخبگی و هدایت آنها به گونه‌ای که قدرت‌شان افزایش یابد تلاش کنند. در حال حاضر وظیفه مسئولان نیز این است که با صرف هزینه‌های نقطه‌زن، شرایط حضور نخبگان در عرصه علم و فناوری را فراهم کنند. درواقع، ابزار در اختیار مسئولان قرار دارد و تجربه‌های گذشته نیز می‌تواند چراغ راه آنها شود. نکته بعدی که مسئولان باید آن را مدنظر قرار دهند، این است که در کشور دانشگاه‌ها و مراکز علمی مختلفی وجود دارد که دانشجویان آن، پایان‌نامه‌های متنوعی در حوزه‌های مختلف می‌نویسند و تزها و تحقیقات بسیار قوی دارند، اما مشکل کار این است که هرکدام از آنها ساز و کار مربوط به خود را دارند در حالی که نیاز است همه با یکدیگر هم‌افزایی کرده و در یک نقطه کانونی متمرکز شوند و آن را تقویت کنند؛ در واقع جریان‌های مختلف علم و فناوری در حوزه‌های قدرت‌ساز و ایمن‌کننده کشور، باید با همدیگر هم‌افزا شوند.

این هم‌افزایی چگونه به وجود می‌آید؟
ذیل ریاست جمهوری شورایی به نام فناوری‌های پیشرفته وجود دارد که هیات امنا و اعضا و وزرای ذی‌ربط در آن مشخص شده است. دبیرخانه این شورا باید مکلف شود تا براساس قانون این موضوعات را پیگیری کند و آنها را انجام دهد. ابزارهای قانونی در برنامه هفتم و قانون جهش تولید دانش بنیان نیز مشخص شده است که باید از آن استفاده شود؛ پس این مسأله باید در دستور کار قرار گیرد تا نقشه راه مشخص شود. قانون، قانونی مترقی است و نقصی هم ندارد و مسلما اگر در دستور کار قرار بگیرد، حتما در سال‌های آینده اتفاقات بسیار خوبی می‌افتد. تمام کشورهایی که صاحب فناوری هستند نیز در یک حوزه متمرکز شده‌اند و توان خود را به صورت کامل بر آن گذاشته‌اند و اتفاقا موفق هم شده‌اند. در ایران بسیاری از نخبگان حتی حاضر هستند به صورت اعتقادی کار کنند؛ البته این به آن معنا نیست که این نخبگان از امکانات مادی و مالی محروم شوند.

بسیاری از نخبگان، طرح‌ها و پیشنهادات بسیار خوبی دارند که هیچ گاه نهاد یا دستگاهی از آنها استقبال نمی‌کند و برای همین هم هیچ گاه به مرحله اجرا نمی‌رسند. دلیل این مسأله از نظر شما چیست؟
برای این که کشور بتواند از علم نخبگان بهره‌مند شود، نیاز است که دستگاه‌ها اعتبارات خود را در این زمینه هزینه کنند. در ایران کم نخبه وجود ندارد، اما راهبر، یعنی کسی که بتواند نخبگان را راهنمایی کند و بین متقاضی و برآورده تقاضا پل ارتباطی ایجاد کند کم است. متاسفانه ساختارهای ما برای پاسخگویی به نخبگان فراهم نیست؛ به همین دلیل بسیاری از طرح‌ها به موفقیت نمی‌رسند.